

रेरावतवीधिः	पुनर्वसुपुष्याज्ञेपाः
वृषभवीधिः	मघादितयम्
गोवीधिः	ज्येष्ठादितयम्
जरङ्गवीधिः	विशाखादितयम्
मृगवीधिः	मूलादितयम्
अजवीधिः	अश्लेषादितयम्
दहनवीधिः	पूर्वभाद्रपदादितयम्

सूर्यादिग्रहाणां ४३२००० वर्षात्मकयुगे राशिचक्र

भूमणसंख्या	सू०सि० उक्ता यथा
रवेः	४३२००० पूर्वगत्या
बुधस्य	४३२००० तथा
शुक्रस्य	४३२००० तथा
अदृश्यभौमशीघ्रोच्चस्य	४३२००० तथा
अदृश्यगुरुशीघ्रोच्चस्य	४३२००० तथा
अदृश्यशनिशीघ्रोच्चस्य	४३२००० तथा
चन्द्रस्य	५७७५३३३६ तथा
भौमस्य	२५६८३२ तथा
अदृश्यबुधशीघ्रोच्चस्य	१७८३७०६० तथा
गुरोः	३६४२२० तथा
अदृश्यशुक्रशीघ्रोच्चस्य	७०२२३७६ तथा
शनेः	१४६५६८ तथा
अदृश्यचन्द्रमन्दोच्चस्य	४८८२०२ तथा
अदृश्यराहोः (पातस्य)	२३१२३८ पञ्चाङ्गत्या

एत एव सहस्रगुणिताः कल्पे सूर्यादिभगणाः ।

तत्र सि०शि०सू०सि०मन्तोच्चानिषेप उक्ताः स च २४२८८० दर्शितः ।

कल्पे सूर्यमन्दोच्चादिभगणसंख्या

	सू०सि० मते	सि०शि० मते
प्राग्गतेः सूर्यमन्दोच्चस्य	३८७	४६०
तथा कुजमन्दोच्चस्य	२०४	२६२
तथा बुधमन्दोच्चस्य	३७८	३३२
तथा जीवमन्दोच्चस्य	६००	८५५
तथा शुक्रमन्दोच्चस्य	५३५	६५३
तथा शनिमन्दोच्चस्य	३६	३१
पञ्चाङ्गतेः कुजपातस्य	२१४	२६७
तथा बुधपातस्य	४८८	५२१
तथा जीवपातस्य	१७४	६३
तथा शुक्रपातस्य	६०३	८६३
तथा शनिपातस्य	६१२	५८४

कल्पादौ पातं विहाय सर्वे ग्रहाः मीनान्ते मेघादौ प्राग्गत्या स्थिताः

पातस्तु विलोमगत्या तुलादौ स्थित इति भेदः । तदुत्तरकाले तु स्वखगलनुसारेण राशिकलादौ स्थितिः प्राग्गत्या पञ्चाङ्गत्या वा बोध्या ॥ चैत्रशुक्लप्रतिपदि शनिवारे कल्पारम्भः इदानीञ्च श्वेतवराहकल्पः । तत्र च वर्त्तमानकालपर्यन्ताहर्गणानयनम् अहर्गणशब्दे ५७७८८० दर्शितरीत्या ज्ञेयम् । अस्य कलेश्च शुक्रवारे प्रवृत्तिः ।

ग्रहायुगे नाक्षत्रादिदिनसंख्या सू०सि० उक्ता

नाक्षत्रदिनसंख्या	१५८२२३७८२८
सावनदिनसंख्या	१५७१६१५७८२८
चान्द्रदिनरूपप्रतिपदिसंख्या	१६०३००००८०

सूर्यादिबिम्बमानयोजनानि सि०शि० उक्तानि

रवेर्बिम्बव्यासयोजनानि ६५२२

चन्द्रमण्डलव्यासयोजनानि ४८०

भूमण्डलव्यासयोजनानि स्थूलानि १६०० सू०सि० उक्तानि

१५८१ सूक्ष्माणि सि०शि० उक्तानि । योजने करमाना-

ङ्गुलस्य षट्सप्राप्तयवमितत्वभेदेन योजनसंख्याभेदः ।

अन्येषां ग्रहाणां बिम्बमानं सौरागमे नोक्तम् ।

कल्पादौ ग्रहाणां भ्रुवकाः २४३२ पृष्ठे उक्ता ग्रहाणां

सावनदिने मध्यगतिमानं तत्रैव पृष्ठे उक्तं, मेघादौ सूर्यस्य

सावनमानेन भोगकालः ४२३४,३५ पृ० दर्शितः

दशगुरुर्वज्रोच्चारणकालः प्रायः असुरिति चोच्यते

६ षड्भिः प्राणैः पलं विनाडी च, षष्ट्या पलैः नाडी-

दण्ड इति चोच्यते षट्प्रा दण्डैर्नाक्षत्रमहोरात्रम् ।

भचक्रस्य तावता कालेन भूदत्तभ्रमणात् तस्य नाक्षत्रत्वम् ।

सावनदिनं सूर्योदयाद्वितीयसूर्योदयपर्यन्तकालरूपम्

तच्च नाक्षत्रदिनात् सूर्यस्य स्थाक्रान्ततत्प्राश्यादि

भोगकालाधिकम् । सावनदिनमपि नाक्षत्रदिनवत्

स्वपरिमाणानुसारिषट्प्रादण्डात्मकमिति भेदः ।

नक्षत्रचक्रस्य षट्प्रा दण्डैर्भूदत्तभ्रमणेऽपि तस्य हादय-

राश्यात्मकतया षट्प्रादण्डमध्ये हादयराशीनामुदयः ।

राश्यादयश्च स्वस्वदृष्टिगोचरकुजवृत्ते पूर्वस्यां प्राथमिकः

दृष्टिगोचरयोग्यस्थानसम्बन्धः । राशीनां मध्ये यस्य यत्-

किञ्चित्कलाद्युदयः तस्योदय इति व्यवह्रियते । राशि-

चक्रस्य तिर्यक्स्थिततया देशभेदेन दृष्टियोग्यकालतार-

तस्येन कालभेदेनैव मेघादीनामुदयः न तु समकालेन ।

तत्र निरुद्धदेशेषु मेघादीनामुदयावयवः सू०सि० उक्ता यथा